

Dosarul nr. 3r-69/22
2-21174038-01-3r-05042022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, G. Mâra, E. Palanciuc

DECIZIE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea lui Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 31 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea lui Alexandr Stoianoglo, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) coroborat cu art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ,

constată:

La 25 noiembrie 2021, Alexandr Stoianoglo a înaintat la Curtea de Apel Chișinău acțiune împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărârii nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021 „Cu privire la examinarea adresării lui Viorel Morari, vizând preținse acțiuni ilegale ale Procurorului General (suspendat de drept din funcție), Alexandr Stoianoglo”.

Întru susținerea acțiunii înaintate, reclamantul a relatat că hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021 nu a fost comunicată destinatarului în conformitate cu prevederile art. 126 Cod administrativ, precum și că hotărârea nominalizată este un act administrativ individual ilegal.

În drept, invocă prevederile art. 189 alin. (1) Cod administrativ, ce garantează oricărei persoane care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice dreptul de a înainta o acțiune în contencios administrativ. Pretinde că, prin adoptarea hotărârii contestate, Consiliul Superior al Procurorilor a admis o ingerință în dreptul său la un mandat neîntrerupt de 7 ani și drepturile oferite prin garanțiile

funcției, garantat prin prevederile art. 17 alin. (13) din Legea nr. 3/2016 cu privire la procuratură.

Prin urmare, indică reclamantul că hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021, conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, produce nemijlocit efecte juridice față de Alexandr Stoianoglo, efecte care sunt notorii deja la nivel mondial conform art. 22 Cod administrativ.

Consideră că actul contestat este un act administrativ individual, atât din punct de vedere al criteriilor formale, cât și materiale, iar procedura emiterii acestuia este în exclusivitate administrativă, dată fiind inclusiv lipsa procedurii prealabile statuată la art. 163 lit. c) Cod administrativ.

Invocă reclamantul încălcarea inițierii procedurii administrative, neadmiterea participării la procedura administrativă, neaudierea în cadrul procedurii administrative, examinarea sesizării cu încălcarea imparțialității, lipsa motivării, lipsa proporționalității, neluarea în considerare a faptelor și apărărilor care urmau să fie expuse de destinatarul actului contestat, ceea ce, în viziunea sa, a viciat ireversibil hotărârea emisă.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acțiunea lui Alexandr Stoianoglo, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) coroborat cu art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ. Încheierea a fost contestată cu recurs motivat la 25 februarie 2022, de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu, care a solicitat anularea încheierii recurate și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinare în același complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat interpretarea și aplicarea eronată a prevederilor Codului administrativ, în sensul art. 17 din Codul administrativ.

În drept a invocat dispozițiile art. 5, art. 10, art. 17, art. 20, art. 39, art. 189 alin. (1) și 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

În opinia sa, expresia „revendică încălcarea” din art. 189 alin. (1) din Codul administrativ denotă doar o anumită posibilitate ca drepturile să fie vătămate. Conform teoriei posibilităților reclamantul este îndreptățit să acționeze în judecată dacă, conform prezentării întemeiate a faptelor, există cel puțin posibilitatea ca drepturile sale subiective publice pot să fi fost încălcate. Aceeași concluzie rezultă sistemic din imperativul normativ al art. 17 „se aduce atingere”, art. 20 „se încalcă” și art. 39 din Codul administrativ „orice persoană care revendică un drept vătămat”.

Astfel, reține recurentul că, deși hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor este la hotar între dreptul administrativ, dreptul penal și procesual penal, nu este exclusă natura acesteia de act administrativ individual care afectează direct drepturile sale, întrucât Consiliul Superior al Procurorilor, ca și Consiliul Superior al Magistraturii, nu se relaționează în realizarea sarcinilor și competențelor sale prin acte de procedură penală. Or, textul art. 2 alin. (3) lit. b) Cod administrativ se referă la autoritățile publice care acționează exclusiv ca organ de urmărire penală sau agenți constatatori, efectuează acțiuni și acte de procedură penală și au dreptul de aplicare a normelor dreptului procesual penal.

Supune criticii concluzia primei instanțe vizând natura de ordin penal a raporturilor în care a acționat Consiliul Superior al Procurorilor, precum și neaplicarea la caz a normelor ce instituie procedura administrativă, or, la momentul sesizării nu era inițiat un proces penal și nici urmărire penală.

Prin urmare, art. 189 alin. (1) din Codul administrativ îi garantează dreptul de a revendica încălcarea drepturilor sale prin activitatea administrativă a Consiliului Superior al Procurorilor, deoarece prin hotărârea nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021 s-a admis o ingerință în dreptul său garantat de art. 17 alin. (13) din Legea cu privire la procuratură nr. 3/2016, și anume dreptul la un mandat neîntrerupt de 7 ani și drepturile oferite prin garanțiile funcției.

Așa, Curtea de Apel Chișinău, aplicând eronat prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, i-a îngădit iremediabil accesul la justiție și nejustificat a exclus hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021 din noțiunea legală de act administrativ individual.

Astfel, prin prisma art. 10 alin. (1) și art. 7-8 din Codul administrativ, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021 este emisă de o autoritate publică în regim de putere publică, este o reglementare care se referă la domeniul dreptului public și prevede efecte juridice ample față de Alexandr Stoianoglo.

În opinia recurentului, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021 este act administrativ individual atât din punct de vedere al criteriilor formale, cât și materiale, iar procedura emiterii este în exclusivitate una administrativă.

Finalmente, recurentul a remarcat că instanța de fond a omis să se expună în motivare și dispozitivul încheierii judecătorești asupra cererii de suspendare a actului administrativ și să examineze chestiunea cu privire la atragerea obligatorie a terțului în procesul de contencios administrativ.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de cod și de alte legi.

Conform articolului 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenele instituite de legiuitor la art. 242 din Codul administrativ pentru demararea căii de atac în ordine de recurs, deoarece încheierea recurată a instanței de apel datează cu 31 ianuarie 2022, fiind recepționată de reprezentantul recurentului la 18 februarie 2022 (f.d. 86), iar recursul motivat a fost depus la 25 februarie 2022.

În corespundere cu art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Potrivit art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Articolul art. 21 alin. (1) din Codul administrativ statuează că autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Prin prisma art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Cercetând starea fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Colegiul constată că, prin încheierea din 31 ianuarie 2022, Curtea de Apel Chișinău a declarat inadmisibilă acțiunea lui Alexandr Stoianoglo, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) coroborat cu art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ.

Efectuând controlul judiciar al încheierii recurate, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

Potrivit art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătorec asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

În conformitate cu art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Articolul 207 din Codul administrativ prevede la alin. (2) lit. e) că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

La rândul său, art. 17 din Codul administrativ definește dreptul vătămat ca orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Subsidiar, în sensul art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 6 din Codul administrativ, (1) procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.

(2) Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sînt părți ale procedurii administrative.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Ținând cont de faptul că o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate opera în mod izolat, ci trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente care se completează una pe alta ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent, instanța de recurs reține la caz și prevederile art. 20 din Codul administrativ, potrivit cărora, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform codului.

Articolul 39 din Codul administrativ garantează oricărei persoane care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, dreptul de a se adresa instanței de judecată competente.

La rândul său, art. 189 alin. (1) statuează că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Din coroborarea acestor norme legale rezultă că unul dintre elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, în esență,

scopul acțiunii în contencios administrativ constă în apărarea unui drept subiectiv concret recunoscut de lege unei anumite persoane. Prin urmare, pentru a fi admisibilă, o acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat.

Astfel, pentru înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul trebuie să invoce un drept al său căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă. În lipsa revendicării unui drept propriu, în sensul art. 17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art. 207 din Codul administrativ.

Deci, prevederile art. 17 din Codul administrativ se referă la orice drept subiectiv reglementat de normele dreptului material. Anume dreptul substanțial reglementează situațiile juridice subiective ce caracterizează statutul juridic al persoanelor care participă la viața juridică publică. Acest argument impune și raționamentul că dreptul procedural reglementează doar formele ce necesită a fi respectate pentru a obține pe cale judiciară o protecție a unui drept subiectiv în sensul art. 17 Cod administrativ.

Raportând la caz cadrul legal enunțat și reieșind din calitatea participanților la proces și constatările expuse supra, Colegiul denotă că prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia inadmisibilității acțiunii formulate de către Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ.

Concluziile instanței de recurs rezultă din următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

În speță, Consiliul Superior al Procurorilor a examinat la 11 noiembrie 2021 adresa lui Viorel Morari cu privire la pretensele acțiuni ilegale ale procurorului general suspendat, Alexandr Stoianoglo. În temeiul art. 77 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 și art. 262 alin. (5) din Codul de procedură penală, Consiliul Superior al Procurorilor, prin hotărârea nr. 1-146/21 din 11 noiembrie 2021, l-a desemnat pe Vasile Pelivan, procuror în Procuratura Anticorupție, pentru examinarea aspectelor invocate în adresarea lui Viorel Morari.

Alexandr Stoianoglo a contestat la Curtea de Apel Chișinău hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021, considerând că aceasta este un act administrativ individual defavorabil ilegal, care a adus atingere drepturilor sale.

Însă Curtea de Apel Chișinău a declarat inadmisibilă acțiunea, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) coroborat cu art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ, din considerent că hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021 nu este un act administrativ conform art. 10 din Codul administrativ.

Pentru a răspunde la întrebarea dacă hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021 îmbracă forma unui act administrativ individual în sensul art. 10 din Codul administrativ și care poate constitui obiectul controlului judecătoresc de legalitate în contencios administrativ, Colegiul va analiza competențele Consiliului Superior al Procurorilor.

Așa, prin prisma art. 68 alin. (1) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, Consiliul Superior al Procurorilor este un organ independent, cu statut de persoană juridică, format în vederea participării la procesul de constituire, funcționare și asigurare a autoadministrării sistemului Procuraturii.

Potrivit art. 70 alin. (1) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, Consiliul Superior al Procurorilor, ca organ administrativ, are următoarele competențe strict administrative:

a) elaborează și aprobă regulamentele privind activitatea sa, privind funcționarea colegiilor sale și alte regulamente care îl vizează;

b) elaborează și aprobă regulamentele privind procedura de selecție și cariera procurorilor;

c) elaborează proiectul de regulament al Adunării Generale a Procurorilor și proiectele de amendare a acestuia;

d) organizează concursul pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, pe care îl propune Președintelui Republicii;

e) organizează concursuri, selectează și numește pe membrii colegiilor sale din rândul societății civile;

f) examinează contestațiile împotriva hotărârilor luate de colegiile sale;

g) face propuneri Procurorului General privind numirea, transferul, promovarea, detașarea sau suspendarea procurorilor în condițiile Codului de procedură penală și ale prezentei legi, precum și privind eliberarea din funcție a procurorilor;

h) participă la depunerea jurământului de către procurori și de către Procurorul General;

i) stabilește numărul de procurori în cadrul fiecărei procuraturi;

j) desemnează procurorii în cadrul Consiliului Institutului Național al Justiției;

k) aprobă strategia privind formarea inițială și continuă a procurorilor și prezintă avizul asupra planului de acțiuni pentru implementarea acestei strategii;

l) examinează și prezintă opinii asupra regulamentului de organizare a concursului de admitere în Institutul Național al Justiției, asupra programelor didactice și a planurilor de învățământ pentru cursurile de formare inițială și continuă din cadrul Institutului Național al Justiției, asupra regulamentului de organizare a concursului pentru suplinirea posturilor didactice, precum și asupra componenței comisiilor pentru examenele de admitere și de absolvire ale Institutului Național al Justiției;

m) stabilește numărul de locuri scoase la concursul de admitere pentru instruirea inițială a procurorilor în cadrul Institutului Național al Justiției;

n) examinează adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența sa;

o) elaborează proiectul Codului de etică al procurorilor, precum și proiectele de modificare a acestuia, și le propune spre aprobare Adunării Generale a Procurorilor;

p) aprobă proiectul bugetului său, pe care îl prezintă Ministerului Finanțelor;

q) aprobă structura aparatului Consiliului Superior al Procurorilor;

r) participă la elaborarea proiectului de buget al Procuraturii și îl avizează;

s) participă la elaborarea planurilor de dezvoltare strategică a Procuraturii;

t) avizează proiectele priorităților anuale privind activitatea Procuraturii, elaborate de Procurorul General.

Respectiv, exercitarea atribuțiilor stabilite la art. 70 alin. (1) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 pot constitui obiectul controlului judecătoresc de legalitate în contencios administrativ.

Totodată, legea specială Codul de procedură penală a atribuit Consiliului Superior al Procurorilor și atribuții din domeniul dreptului procesual penal. Potrivit art. 262 alin. (5) din Codul de procedură penală, examinarea sesizărilor despre acțiunile Președintelui Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Prim-ministrului și examinarea infracțiunilor comise de către aceștia se fac de către Procurorul General sau un procuror desemnat de el. Examinarea sesizărilor despre infracțiunile comise de către Procurorul General se face de către un procuror desemnat de Consiliul Superior al Procurorilor. Organul de urmărire penală care a primit o sesizare despre infracțiunile săvârșite de persoanele menționate este obligat să o trimită imediat pentru examinare Procurorului General sau, după caz, Consiliului Superior al Procurorilor.

Astfel, în sensul art. 262 alin. (5) din Codul de procedură penală, Procurorul General este autorizat să desemneze un procuror pentru a examina sesizările despre acțiunile Președintelui Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Prim-ministrului și examinarea infracțiunilor comise de către aceștia. Analogic, Consiliul Superior al Procurorilor are atribuția de a desemna un procuror pentru examinarea sesizărilor despre presupusele infracțiuni săvârșite de Procurorul General.

Prin urmare, atribuțiile Procurorului General și ale Consiliului Superior al Procurorilor de a desemna un procuror sunt atribuții strict procesual penale și nu pot forma obiectul controlului judecătoresc de legalitate în contencios administrativ, deoarece aceste autorități nu acționează în regim de putere publică, în conformitate art. 5 din Codul administrativ.

În context, Colegiul reține dispozițiile art. 2 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că prevederile codului determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

La fel, art. 2 din Codul administrativ prevede expres la alin. (3) lit. b) că prevederile sale nu se aplică raporturilor juridice ale autorităților publice care acționează în baza Codului contravențional sau Codului penal.

Din interpretarea sistemică a normelor relevante din Codul administrativ coroborate cu Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 și Codul de procedură penală, Colegiul consideră că prima instanță corect a concluzionat despre inadmisibilitatea acțiunii, or, în condițiile speței,

Consiliul Superior al Procurilor a acționat în baza competențelor exclusive atribuite de normele de procedură penală, de a desemna un procuror pentru examinarea unei sesizări cu privire la comiterea unei pretinse fapte penale de către un subiect special, și anume Procurorul General.

Așadar, hotărârea Consiliului Superior al Procurilor emisă în temeiul art. 77 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 coroborat cu art. 262 alin. (5) din Codul de procedură penală nu constituie în sine un act administrativ individual în sensul art. 10 din Codul administrativ, deoarece la emiterea acesteia Consiliul Superior al Procurorilor a acționat ca o autoritate publică în baza Codului de procedură penală, iar prin prisma art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ aceste raporturi juridice de drept public sunt exceptate de controlul legalității în procedura contenciosului administrativ.

Succesiv, Colegiul nu poate reține jurisprudența invocată a Curții Supreme de Justiție ce a plasat hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii privind autorizarea acțiunilor penale în privința judecătorilor în afara incidenței prevederilor art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ. Or, la pct. 21 al deciziei nr. 30 din 29 martie 2018, Curtea Constituțională a observat că dispozițiile art. 116 alin. (1) din Constituție nu își găsesc aplicabilitatea pentru soluționarea excepției, pentru că independența judecătorilor la care se referă norma constituțională nu poate fi aplicată, *mutatis mutandis*, în cazul procurorilor.

În această consecvență, se profilează concluzia că acțiunile Consiliului Superior al Procurilor întemeiate pe prevederile art. 262 alin. (5) din Codul de procedură penală de a desemna un procuror pentru examinarea unei sesizări cu privire la comiterea unei pretinse fapte ilegale de către Procurorul General, nu sunt, din punct de vedere procedural, similare cu cele ale Consiliului Superior al Magistraturii în care se examinează solicitarea acordului acestui organ pentru atragerea la răspundere penală a judecătorilor. Prin desemnarea unui procuror pentru examinarea sesizării despre presupusele fapte prejudiciabile comise de către Procurorul General se înțelege numirea unei persoane competente pentru desfășurarea acestei activități, de colectare a probelor necesare cu privire la existența infracțiunii și constatarea oportunității transmiterii cauzei penale în judecată în condițiile legii și stabilirea răspunderii acestuia.

Așadar, Consiliul Superior al Procurorilor, prin hotărârea nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021, a examinat numai chestiunea privind desemnarea procurorului competent pentru examinarea unei sesizări penale, dar nu alte chestiuni cum ar fi admisibilitatea sesizării sau începerea/neînceperea urmăririi penale, iar aspectele ce țin de competența procurorului desemnat, modul de luare a deciziei date, legalitatea ei poate fi verificată de instanța competentă conform normelor de procedură penală.

Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nu se referă la funcția administrativă a recurentului, ci la desemnarea unui procuror pentru examinarea eventualelor acțiuni ilegale din sfera penalului, asupra cărora autoritatea pârâtă nu s-a expus și nici nu poate să se expună pe fond.

Legiuitorului a încredințat autorității administrative această procedură cu conotații de ordin procesual penal reieșind din atribuțiile sale legale, de garant al independenței procurorilor și de organ de autoadministrare. Iar exceptarea de la controlul instanței de contencios administrativ a deciziei astfel adoptate nu este contrară Convenției, cu condiția ca persoana în cauză să poată contesta orice decizie luată împotriva sa în fața unei instanțe care oferă garanțiile art. 6 (Öztürk împotriva Germaniei, pct. 56; A. Menarini Diagnostics S.R.L. împotriva Italiei). În speță, hotărârea nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021 nu este una de acuzare și nici nu are caracter de constrângere. În plus, aspectele vizate în hotărâre vor putea fi supuse controlului ulterior din partea unui organ judiciar cu plenitudine de jurisdicție, în ordinea procedurii penale.

Mai mult decât atât, în chiar conținutul hotărârii contestate, Consiliul Superior al Procurorilor menționează expres că, în virtutea competențelor constituționale atribuite, se raportează în prezenta hotărâre exclusiv la necesitatea desemnării unui procuror pentru examinarea aspectelor invocate din perspectivă procesual-penală, fără a analiza fondul speței și fără a afecta principiul prezumției nevinovăției.

În acest context, instanța de recurs va aprecia indicarea, în partea dispozitivă a hotărârii, a modalității de contestare prevăzute de art. 191 Cod administrativ, ca fiind o eroare tehnică. Or, tehnoredactarea eronată în dispozitivul hotărârii nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021 a faptului că aceasta poate fi contestată în contencios administrativ nu presupune că, în speță, Consiliul Superior al Procurorilor a acționat în regim de putere publică, iar hotărârea îmbracă forma unui act administrativ individual, conform art. 10 din Codul administrativ.

Din acest considerent, Colegiul consideră că eroarea de tehnoredactare a dispozitivului hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021, prin indicarea eronată a modului de contestare a acesteia în conformitate cu Codul administrativ, nu constituie un temei verosimil de anulare a încheierii din 31 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Cât privește neadmiterea recurentului la soluționarea chestiunii de desemnare a unui procuror pentru examinarea sesizării depuse de Viorel Morari, completul reiterează că normele aplicabile speței exceptează procedura desemnării unui procuror în vederea exercitării acțiunilor de procedură penală de la ordinea procedurii administrative în sensul art. 6 Cod administrativ și, prin urmare, acest aspect nu poate constitui temei în vederea admiterii recursului.

La fel, se va reține că, în sensul art. 262 alin. (5) din Codul de procedură penală, Procurorul General este autorizat să desemneze un procuror pentru a examina sesizările despre acțiunile Președintelui Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Prim-ministrului și examinarea infracțiunilor comise de către aceștia, fără a asculta opinia acestora pe marginea chestiunii de desemnare a procurorului, care va investiga faptele cuprinse în sesizări. Analogic, Consiliul Superior al Procurorilor are atribuția de a desemna un procuror pentru examinarea sesizărilor despre presupusele infracțiuni

săvârșite de Procurorul General, fără a avea obligația de a cere opinia Procurorului General cu privire la procurorul care urmează să-l desemneze.

Desemnarea de către Consiliul Superior al Procurorilor a unui procuror pentru examinarea unei sesizări cu privire la comiterea unei pretinse fapte prejudiciabile de către Procurorul General constituie o garanție a independenței Procurorului General. Nu orice organ de urmărire penală are competență să investigheze o presupusă faptă ilegală a Procurorului General, dar numai procurorul desemnat de către Consiliul Superior al Procurorilor.

Din interpretarea tezei a treia a alin. (5) al art. 262 din Codul de procedură penală se deduce că organul de urmărire penală care a primit o sesizare despre presupusele infracțiuni săvârșite de Procurorul General este obligat să o trimită imediat pentru examinare Consiliului Superior al Procurorilor.

Sintagma „imediat” din norma precitată exonerează organul de urmărire penală, care a primit o sesizare despre presupusele infracțiuni comise de Procurorul General, de obligația de a întreprinde careva acțiuni procedurale, deoarece aceste acțiuni vor fi întreprinse doar de către procurorul desemnat de Consiliul Superior al Procurorilor.

Cu atât mai mult că articolul 270 din Codul de procedură penală stabilește expres că urmărirea penală împotriva Procurorului General se pornește de către procurorul desemnat de Consiliul Superior al Procurorilor.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că stabilirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești constituie o prerogativă exclusivă a legiuitorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Sub acest aspect, principiul liberului acces la justiție presupune posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a-1 utiliza în formele și în modalitățile prevăzute de lege.

Prin urmare, din perspectiva celor ce preced, Curtea de Apel Chișinău corect a declarat inadmisibilă acțiunea lui Alexandr Stoianoglo, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, din moment ce legiuitorul a exceptat raporturile juridice ale autorităților publice care acționează în baza legii penale din categoria de raporturi de contencios administrativ, excepție prevăzută expres la art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ.

Cu titlu subsidiar, instanța de recurs apreciază ca fiind irelevante argumentele recurentului, precum că instanța de fond a omis să se expună asupra cererii de suspendare a actului administrativ și să examineze chestiunea cu privire la atragerea obligatorie a terțului în procesul de contencios administrativ. Or, constatând că revendicările formulate de reclamant în cererea de chemare în judecată nu pot constitui obiect material al unei acțiuni în contencios administrativ, conform art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ, Curtea de Apel Chișinău a constatat *inter alia*, în mod indirect, că nu este competentă să examineze chestiunea cu privire la suspendarea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-146/2021 din 11 noiembrie 2021 și atragerea terților în proces, deoarece actul contestat nu îmbracă forma unui act administrativ individual, conform art. 10 din Codul

administrativ. Astfel, odată cu aceste constatări ale Curții de Apel Chișinău a decăzut necesitatea examinării acestor chestiuni de procedură.

Conjunctura concluziilor trase de instanța de recurs și expuse supra profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia, cu menținerea încheierii primei instanțe.

Conform articolelor 193, 194, 241 și 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu.

Se menține încheierea din 31 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea lui Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu